

W krainie dźwięków

czyli zabawy słuchowe i rytmiczne dla dzieci w wieku przedszkolnym

Droży Rodzice,

Słuch jest zmysłem, który w dużej mierze warunkuje proces uczenia się. Brak możliwości słyszenia otaczającego świata, w tym drugiego człowieka, wpływa negatywnie na rozwój dziecka. Rozwój percepcji słuchowej rozpoczyna się już w życiu płodowym. Do dziecka docierają dźwięki wydawane przez organizm matki (bicie jej serca, szum krwi w naczyniach krwionośnych), a także jej głos i dźwięki z otoczenia. Ta pierwsza stymulacja słuchowa jest kontynuowana po urodzeniu. Rodzice śpiewając, mówiąc, szepcząc wpływają na rozwój jego percepcji słuchowej. Wspaniałą również formą doskonalenia umiejętności słuchania dziecka jest codzienne czytanie. Aktywne słuchanie umożliwia nam skuteczną komunikację oraz zdobywanie wiedzy.

Narząd słuchu pozwala przy tym na odbieranie fal emitowanych zarówno poprzez ciała drgające, jak i ruch powietrza. Ważnym uzupełnieniem tych możliwości jest to, że sami potrafimy wydawać rozmaite odgłosy. Wytwarzamy je nie tylko przy użyciu mowy, możemy także: klaskać, tupać, pstrykać, uderzać w przedmioty, przesuwając je itp.

Zaproponowane przeze mnie zabawy wpływają na rozwijanie percepcji słuchowej, która pozwala na osiągnięcie prawidłowego rozwoju mowy oraz umiejętności czytania i pisanie. Zatem życzę Państwu i dzieciom dobrej zabawy 😊

Przykłady ćwiczeń wrażliwości słuchowej

Co słyszysz?

Przebieg:

Otwórz okno i zamknij oczy. Wsłuchaj się w dźwięki z otoczenia. Jakie dźwięki rozpoznałeś w ciągu 20 sekund?

Jak brzmi przyroda?

Pomoce: magnetofon, nagrania zjawisk występujących w przyrodzie.

Przebieg:

rodzic puszcza nagrania, np. padającego deszczu, szumu wiatru, odgłosy burzy, fale morza, wodospad, szum drzew itd. Zadaniem dziecka jest skojarzenie wysłuchanych dźwięków ze zjawiskiem przyrodniczym i nazwanie go.

Uwaga: nagrane dźwięki mogą być różne, np. odgłosy zwierząt, środków lokomocji itd.

Co to za przedmioty?

Pomoce: szklanka, puszka, drewniany klocek, talerzyk, łyżeczka, pęk kluczy, garnek.

Przebieg:

dziecko pałeczką kolejno uderza w przedmioty, następnie odwraca się tyłem. Rodzic powtarza jego wcześniejsza czynność. Dziecko zgaduje, jaki przedmioty wdaje taki dźwięk.

Co się kryje w środku

Pomoce: jajka niespodzianki wypełnione różnymi przedmiotami (fasola, groch, kamyki, guziki, cukier itd.)

Przebieg:

I wersja

Dziecko potrząsa jajeczkami, w celu odgadnięcia, co jest w środku.

II wersja

Potrząsa jajeczkami i szuka tak samo brzmiących par.

Skąd dochodzi dźwięk?

Pomoce: drewniane łyżki, patyczki

Przebieg:

dziecko siedzi na środku pomieszczenia z zamkniętymi oczami. Rodzic wydaje jakiś dźwięk, np. uderza drewnianymi łyżkami lub mówi imię dziecka. Zadaniem dziecka jest określenie skąd dochodzi dźwięk.

Blisko-daleko i głośno-cicho

Pomoce: dowolny instrument, drewniane łyżki lub patyczki

Przebieg:

dziecko zamyka oczy, a rodzic ukrywa wybrany przedmiot w dowolnym miejscu. Zadaniem dziecka jest znalezienie przedmiotu, sugerując się grą dorosłego: im bliżej celu, tym głośniej, im dalej-tym ciszej. Później zamiana ról.

Za dźwiękiem

Pomoce: dowolny instrument, drewniane łyżki lub patyczki

Przebieg:

rodzic układa tor przeszkód w domu z mebli, butelek itd oraz wyznacza linię mety i startu. Zadaniem dziecka jest pokonanie toru przeszkód (przejsie ze startu do mety) z zasłoniętymi oczami. Rodzic grając na jakiś instrumencie prowadzi dziecko, tak aby nie dotknęło żadnej przeszkody.

Miś i laleczka

Pomoce: lalka, miś, nagrania z dźwiękami średnimi, niskimi i wysokimi

<https://www.youtube.com/watch?v=RRi2l92YHx4>

Przebieg:

dziecko ustala z rodzicem w jaki sposób porusza się lalka - lekko i zwinnie jak baletnica i miś-ociężale na czterech łapach. Podczas akompaniamentu granego w rejestrze średnim dziecko spaceruje po mieszkaniu. Gdy melodia akompaniamentu zostanie zagrana w rejestrze wiolinowym, dzieci zaczynają naśladować laleczki, a gdy w basie to wolno i na czworakach.

Ćwiczenia rytmiczne

Echo

Przebieg:

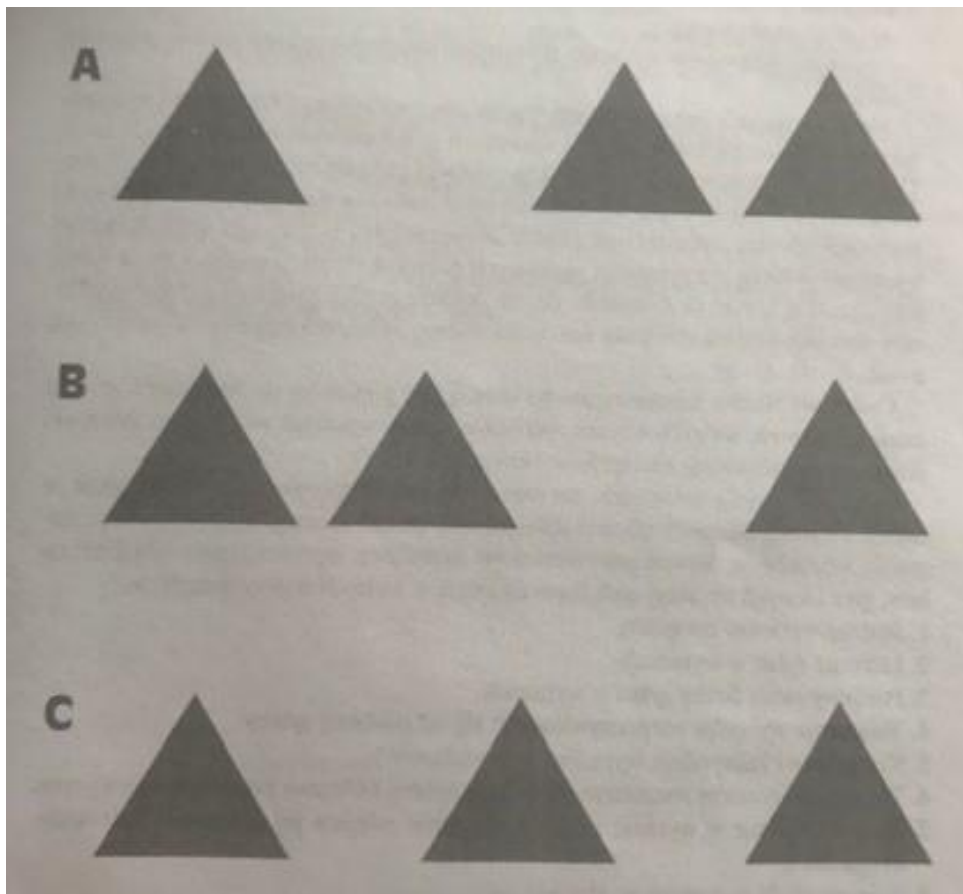
rodzic wyklaskuje jakiś rytm, a dziecko go powtarza. Później następuje zamian ról.

Który to układ?

Pomoce: ilustracje z układami rytmicznymi lub np. klocki do tworzenia układów rytmicznych

Przebieg:

dorośli wyklaskuje jeden z przedstawionych dziecku na ilustracji układów rytmicznych. Zadaniem dziecka jest wskazanie odpowiedniego układu. Za poprawnie wskazanie dziecko nagradzane jest brawami.

Żabie rytmy

Pomoce: przykładowe rytmy

Przebieg:

rodzic czyta rytm (jeden wers to jeden rytm) i prosi, aby dziecko go powtórzyło, ale następnie wyklaskują. (na kum- klaszczą, rech- uderzają o kolana).

Rytmy:

Kum, kum, kum

Rech, rech, rech

Kum, kum, rech, rech

Rech, rech, kum, kum

Kum, rech, rech, rech

Rech, kum, kum, kum

Rech, rech, kum,

Kum, kum, rech.

Cytryna

Pomoce: wiersz z oznaczeniami

Przebieg:

rodzic czyta rytm (jeden wers to jeden rytm) i prosi, aby dziecko go powtórzyło, ale następnie wyklaskują.

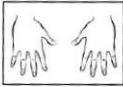
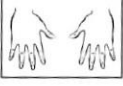
Kwaśną	minę	ma cy-	-tryna,		(uderzają w uda)
to cy-	-tryny	nie jest	wina.		(klaszczą w dłonie)
Trzeba	cukru	dać cy-	-trynie,		(uderzają w uda)
a zły	humor	szybko	minie.		(pocierają dłoń o dłoń)

Moje instrumenty

Pomoce: wiersz z oznaczeniami

Przebieg:

rodzic czyta rytm (jeden wers to jeden rytm) i prosi, aby dziecko go powtórzyło, ale następnie wyklaskują.

Instru-	-menty	ładne	mam,		(klaszczą w dłonie)
bardzo	chętnie	na nich	gram.		(uderzają w uda)
Bęben,	trójkąt,	tambu-	-ryno,		(tupią nogami)
mara-	-kasy	i pia-	-nino.		(klaszczą w dłonie)
Kiedy	na nich	często	gram,		(uderzają w uda)
wtedy	dobry	humor	mam.		(tupią nogami)

Kuchenna orkiestra

Pomoce: pokrywki, metalowe i drewniane łyżki, słoiki

Przebieg: dzieci biorą „kuchenny instrument” i tworzą akompaniament do muzyki.

Inspiracją może być ten filmik

<https://www.youtube.com/watch?v=k32exsOWcmc>

lub muzyka J. Straussa

<https://www.youtube.com/watch?v=DJLhNg6RcWw>

Piosenka na dobry dzień

<https://www.youtube.com/watch?v=d5kZPs3CVno>

Przygotuj:

dwie łyżki drewniane, dwie pałeczki lub klawesy, marakas/grzechotka

Przebieg:

spróbujcie razem z rodzicami lub rodzeństwem wyłapać wszystkie powtarzające się „Dzień dobry”, najpierw słuchając, potem klaszcząc, przybijając piątkę, potem grając na klawesach

lub dostępnych w domu drewniakach. Towarzysząca nam osoba, może akompaniować nam na grzechotce lub marakasie.

Propozycja opracowana przez Panią Karolinę Szczerbakowską – Biniszewską- podczas warsztatów.

Propozycje na wykonanie instrumentów

Grzechotka

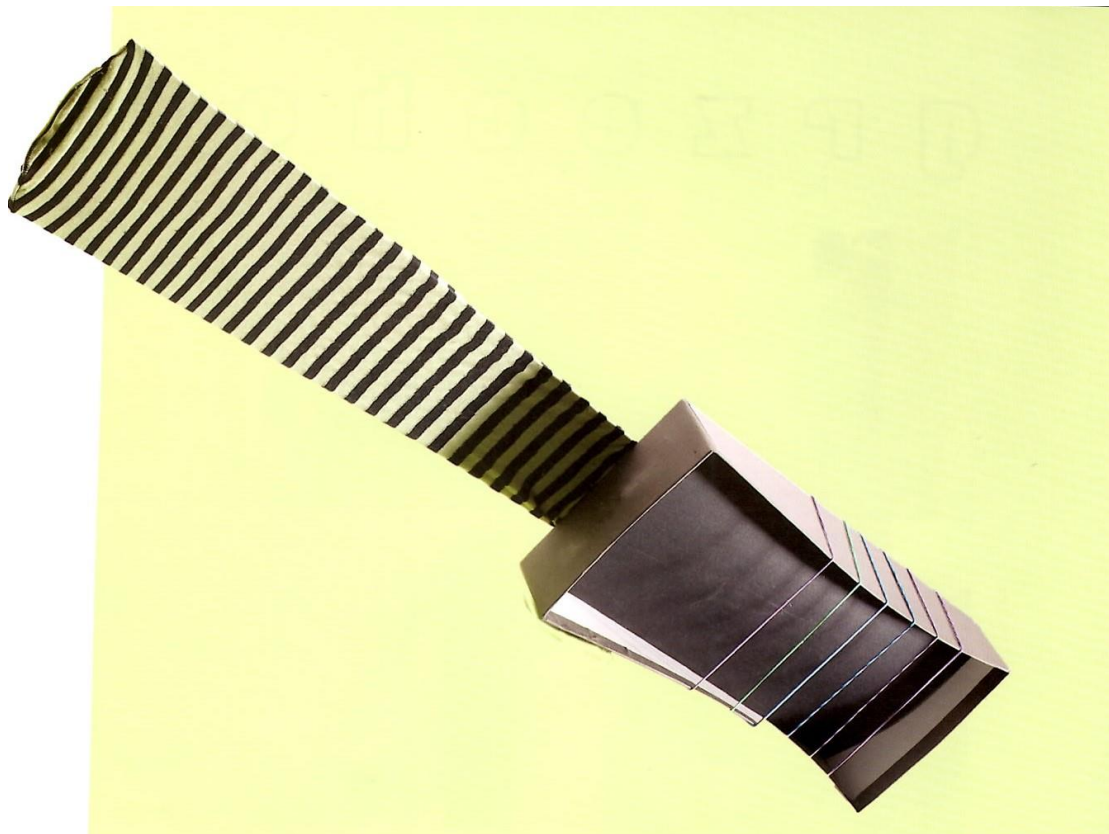
Potrzebne materiały:

plastikowe butelki, puszki po napojach, groch, fasola, ryż, kolorowe skarpety, nożyczki, taśmę, gumki recepturki lub cienki sznurek.

Wykonanie:

napelnij butelkę/puszkę w $\frac{1}{4}$ wybranym ziarnem. Przymocuj pokrywke - zabezpiecz przed wydostaniem się ziaren. Naciągnij skarpetę. Końce po obu stronach grzechotki zwiąż sznurkiem lub gumką.

Gitara

Potrzebne materiały:

tekturowe pudełko (najlepiej po butach), gumki recepturki, tektura, nożyczki, klej, papier kolorowy.

Wykonanie:

na pudełko naciągamy gumki recepturki. Można szarpać pojedyncze struny. Jeśli mają różny stopień naprężenia będą wydawały dźwięki różnej wysokości. Aby zróżnicować wysokość dźwięku, możesz podłożyć pod struny małe pudełeczka różnej wielkości- umocuj je pod gumką do dna pudełka. Gryf gitary można wyciąć z twardej tektury i ozdobić papierem. Gotowy gryf przyklej do dna pudełka ze strunami.

bębenek

Potrzebne materiały:

pudełko, najlepiej metalowe, klej, kolorowy papier, nożyczki, sznurek, taśmę klejącą.

Wykonanie:

przymocuj pokrywkę do pudełka taśmą klejącą,. Wytnij z kolorowego papieru pasek szerokości pudełka i koło o średnicy jego pokrywki. Posmaruj pudełko klejem i oklej je papierem. Owiąż ciasno pudełko sznurkiem. Utnij kawałek sznurka o długości dopasowanej do wzrostu dziecka bawiącego się bębenkiem. Sznurek zamocowany na bębenku powinien utrzymywać instrument na wysokości bioder. Oba końce sznurka przywiąż do sznurka opasającego bębenek.

Do wydobywania dźwięku z bębna możesz używać drewnianych pałeczek, łyżek, patyczków.

Pani Agnieszko, a skąd pochodzą zdjęcia instrumentów. Jeżeli wykonane przez Panią to ok. Jeżeli zapożyczane to warto podać źródło.

Jeśli macie swoje ulubione zabawy rytmiczne lub wykonane przez siebie instrumenty i chcielibyście się nimi ze mną podzielić to zapraszam do przesłania zdjęć, nagrań, opisów na adres mailowy: agncup6873@edu.wroclaw.pl

Opracowanie:

Agnieszka Cupiał-Jakubowska

nauczyciel wychowania przedszkolnego, oligofrenopedagog

Przedszkole nr 77 „Tęczowe Siódemki i Przedszkole nr 146 „Wyspa Dzieci”

Literatura

- A. Winczewska, Widzę, słyszę, czuję... Zabawy aktywizujące zmysły kilkulatków wyd. Harmonia, Gdańsk 2018
- J. Gózdź, Dzieci to lubią, Grupa Wydawnicza Foksal, Warszawa 2013
- J. Karbowniczek, I. Zaborowska, Ucz się z nami dobrze słuchać. Zbiór ćwiczeń doskonalących zaburzony analizator słuchu część I, Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, Kielce 2004
- M. Koc, Pokazywane wierszyki i zabawy paluszkowe czyli jak rozwijać mowę i sprawność manualną dziecka, CEBP, Kraków 2019
- M. Staniek, Konspekty zajęć rytmiczno-muzycznych dla grupy 3-4 latków na cały rok szkolny, część I, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2012